

Metsäneuvoston toimintasuunnitelma 2020

1. Metsäneuvosto ja sen työvaliokunta

Valtioneuvosto asetti metsäneuvoston 22.8.2019. Sen toimikausi päättyy 30.6.2023. Metsäneuvoston työtä valmistelemaan on kutsuttu työvaliokunta. Metsäneuvoston ja sen työvaliokunnan nykyiset kokoonpanot on esitetty liitteessä 1.

Metsäneuvoston tehtävät

Metsäneuvosto toimii maa- ja metsätalousministeriön tukena laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä metsäpoliittisissa kysymyksissä. Samalla metsäneuvosto toimii yhteistyöfoorumina metsiin liittyvän julkisen hallinnon ja yksityisen sektorin välillä. Metsäneuvosto seuraa ja edistää Kansallinen metsästrategia 2025:n (KMS 2025) toteuttamista ja tekee ehdotuksia sen kehittämiseksi kestävä kehityksen näkökulmat huomioonottavana tasapainoisena kokonaisuutena.

Työvaliokunnan tehtävät

Työvaliokunnan keskeisin tehtävä on metsäneuvoston työn valmistelu sekä KMS:n seuranta, edistäminen ja muutostarpeiden esittäminen. Kaikki periaatelinjaukset tehdään metsäneuvostossa. Työvaliokunnan kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

Työvaliokunnan tehtäviä ovat:

metsäneuvoston kokousten valmistelu

metsäneuvoston toimintasuunnitelman mukainen asioiden valmistelu

metsäneuvoston käsittelyyn

KMS 2025:n toteutumisen seuranta ja edistäminen, tuloksien analysointi ja kokonaisesityksen tekeminen strategian ja toimenpiteiden mahdollisista muutostarpeista

KMS 2025:n seurantaraporttien valmistelu

metsästrategiaseminaarien järjestäminen

2. Kansallinen metsästrategia 2025:n toteutuksen periaatteet

21.2.2019 hyväksyttiin valtioneuvoston periaatepäätöksenä Kansallinen metsästrategia 2025:n päivitys. Metsästrategia toimii kansallisena metsäohjelmanamme.

Maa- ja metsätalousministeriö koordinoi metsästrategian toimeenpanoa ja sen seurantaan tukena laajapohjainen metsäneuvosto ja sen alainen työvaliokunta. Lisäksi hyödynnetään hankkeiden ohjausryhmiä sekä muita mahdollisia työryhmiä.

Päivitettyä Kansallista metsästrategiaa toteutetaan vuosina 2019-2025 ottaen huomioon ohjelman seurannasta, väliarvioinneista ja hallitusohjelmien linjauksista tulevat muutostarpeet. Metsästrategiaan perustuvat alueelliset metsäohjelmat 2021–2025 hyväksytään alueellisissa metsäneuvostoissa syyskuussa 2020 ja niiden toimeenpano alkaa vuoden 2021 alusta. Alueelliset metsäohjelmat osaltaan tukevat metsästrategian toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista.

Metsäneuvosto tarkastelee vuosittain strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä strategisten hankkeiden etenemistä. Analysoimalla mittareita sekä tavoitteiden toteutumista suhteessa toimintaympäristön muutoksiin pystytään vuosittaisen seurannan yhteydessä arvioimaan metsästrategian vaikuttavuutta. Metsäneuvosto esittää tarvittaessa uusia hankkeita, mikäli metsäalan toimintaympäristö vaatii hankesalkun päivittämistä. Metsästrategiasta laaditaan myös ulkopuolisia väliarviointeja tarpeen mukaan.

3. Metsäneuvoston kokoukset

Metsäneuvosto kokoontuu pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Kokousasiakirjat toimitetaan jäsenille ja varajäsenille sähköisesti vähintään viikkoa ennen kokousta. Vuosittain kesäkuun/syyskuun kokouksen yhteydessä järjestetään retkeily, jonka aikana tutustutaan käytännössä ajankohtaisiin metsätalouden aiheisiin ja maakunnallisten metsäneuvostojen toimintaan. Mikäli metsäalalla tapahtuu merkittäviä muutoksia kokousten välillä, metsäneuvoston jäseniä informoidaan. Tarvittaessa kutsutaan koolle lisäkokouksia.

Kussakin kokouksessa käsitellään katsauksia strategisten hankkeiden edistymisestä ja tarvittaessa esityksiä metsäneuvoston linjauksiksi. Lisäksi käsitellään kulloinkin ajankohtaisia metsäalan kehittymisen kannalta tärkeitä aiheita. Metsäneuvosto voi antaa tärkeinä pitämistään aiheista kannanottoja.

Metsäneuvoston asialistalla seuraavissa kokouksissa ovat muun muassa:

3/2020

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- KMS 2025 -seurantaraportti 2019 ja päivitetyn KMS 2025:n hankkeiden toimeenpanon prioriteetit ja prosessit vuonna 2020
- Maankäyttösektorin ilmasto-ohjelma
- Metsien hiilinielujen kehitys ja niihin liittyvät laskelmat

6/2020

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- METSO ja Helmi -ohjelmat
- Monimuotoisuutta koskevat KMS-hankkeet
- Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön toimintaohjelman arviointi

9/2020

- metsäneuvoston retki
 - Jatkovapeitteinen kasvatusta
 - Puun jalostus
- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- alueellisten metsäohjelmien tilannekatsaus
- Metsänjalostus

12/2020

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- metsäneuvoston toimintasuunnitelma 2021
- Metsäsertifiointin tilannekatsaus (PEFC ja FSC)
- Metsänhoitosuosituksen tilannekatsaus

4. Hankkeiden ohjausryhmät ja muut työryhmät

Strategisille hankkeille asetetaan ohjausryhmiä. Niiden päätehtävänä on:

- koordinoita tietyn hankekokonaisuuden toimeenpanoa
- koordinoita selvityksiä ja tehdä niiden pohjalta esityksiä uusista hankkeista
- raportoida hankkeiden edistymisestä työvaliokunnalle ja metsäneuvostolle

Ohjausryhmissä on mukana sekä hallinnon että sidosryhmien edustajia.

Ohjausryhmien puheenjohtajat nimetään joko eri ministeriöistä tai sidosryhmistä ohjausryhmän tehtävän mukaisesti.

Tarvittaessa voidaan perustaa laajempia aihealueita käsitteleviä työryhmiä arvioimaan, suunnittelemaan ja edistämään metsästrategian toimeenpanoa.

Strategisten hankkeiden seurannassa voidaan hyödyntää myös muiden ohjelmien ja strategioiden työryhmiä sekä EU-metsäjaostoa ja Kansainvälisen

luonnonvarapolitiikan neuvostoa. Joulukuussa 2019 käynnissä olevat hankkeiden ohjausryhmät ja muut työryhmät on lueteltu liitteessä 2.

Metsätalous ja -energiaverkosto perustettiin syksyllä 2015 työvaliokunnan tarkasteltua metsästrategian toimeenpanon organisoitumista. Verkoston tavoitteena on viedä alaa eteenpäin ja edistää siten Kansallisen metsästrategian toimeenpanoa. Verkosto toimii tiedonvälityskanavana ja keskustelufoorumina metsätalouteen ja metsäenergiaan liittyvissä kysymyksissä, mukaan lukien Kansallisten metsästrategian em. aihealueisiin liittyvät strategiset hankkeet. Verkoston kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

Monimuotoisuus- ja ekosysteemipalvelut (ME) -verkosto perustettiin keväällä 2016. Verkoston tavoitteena on ollut tukea Kansallisen metsästrategian toimeenpanoa metsien käytön kestävyteen liittyvissä asioissa tavoitteen 3.3.2 ”Metsäluonnon monimuotoisuus sekä ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys vahvistuvat” edistämiseksi. Verkosto kutsutaan uudelleen kokoon tarpeen mukaan ja samalla tarkistetaan sen kokoonpano ja tehtäviä. Tiedonvälityskanavana käytetään tulosseminaareja sekä osallistavia työseminaareja. Pyöreä pöytä toimii keskustelufoorumina metsäluonnon monimuotoisuuteen liittyvissä asioissa.

Kansainvälisen metsäpolitiikan seurannan ja vaikuttamisen vahvistamiseksi perustettiin keväällä 2019 Kansainvälisen metsäpolitiikan yhteistyöverkosto. Sen tehtävänä on:

- jakaa tietoa ajankohtaisista metsiin liittyvistä kansainvälisistä aloitteista ja prosesseista,
- edistää kansallisessa metsästrategiassa määriteltyjen kansainvälisten tavoitteiden ja aloitteiden toteuttamista,
- edistää osaltaan metsäalan kansainvälisten liiketoimintamahdollisuuksien kehittymistä, sekä
- seurata ja raportoida metsäneuvostolle kansainvälisen metsäpolitiikan tavoitteiden ja aloitteiden edistymisestä osana KMS:n kansainvälistä ja EU metsähanketta.

Verkoston kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

5. Toiminnan yhteensovitus muiden strategioiden ja ohjelmien kanssa

Metsästrategian strategisten hankkeiden toteuttamisen lisäksi on useita strategioita ja ohjelmia, jotka osaltaan toteuttavat metsästrategian tavoitteita. Metsästrategian ja muiden strategioiden koordinaatioon, rajapintoihin ja yhteensopivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Olennaista on niin ikään ennakoiva EU-vaikuttaminen sekä ministeriöiden ja elinkeinoelämän välinen jatkuva dialogi, johon osallistetaan kaikki metsiä hyödyntävät eri sektorit.

Metsäneuvosto toimieliminen tarkastelee vuosittaisen seurannan yhteydessä, miten KMS 2025:n tavoitteita toteutetaan muiden strategioiden ja ohjelmien avulla.

Keskeisiä strategioita ja ohjelmia ovat muun muassa METSO-ohjelma, biotalousstrategia, energia- ja ilmastostrategia, biodiversiteettistrategia, Agenda 2030, korkeakouluvision tiekartta, maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma sekä aluepoliittiset ohjelmat.

Tutkimustoiminnan osalta yhteistyö tutkimus- ja innovaationeuvoston, sektoritutkimuksen kehittämisen ja TULANET:n kanssa ja koulutuksen osalta yhteistyö eri ministeriöiden työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointityön ja siihen pohjautuvan kehittämistoiminnan kanssa on osa KMS 2025:n kehittämistä ja toimeenpanoa.

6. Metsäneuvoston yhteistyö maakunnallisten metsäneuvostojen kanssa

Alueellinen metsäohjelma on metsäalaa koskeva yhden tai joissain tapauksissa kahden maakunnan muodostama metsäalan kehittämis- ja toimenpidesuunnitelma. Ohjelma kokoaa yhteen alueen metsiin liittyvät tiedot ja kehittämistarpeet, kuten metsien kestävän hoidon ja käytön, luonnonhoidon, ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen varautumisen, sekä metsätalouden kehittämisen yleiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden edistämiseksi. Alueelliset metsäohjelmat toimivat maakunnallisen metsäalan kehittämistoiminnan suunnannäyttäjinä ja edistävät maakuntaohjelmien ja ELY-keskusten vastuulla olevien ohjelmien toimeenpanoa. Maakunnallinen metsäneuvosto (14 kpl) hyväksyy ohjelman ja seuraa sen toimeenpanoa laajassa yhteistyössä maakunnan muiden toimijoiden kanssa. Neuvostoissa ovat edustettuina monipuolisesti metsäalan sidosryhmät ja toimijat.

Alueelliset metsäohjelmat tarkistetaan vähintään viiden vuoden välein. Ohjelmat tarkastettiin vuonna 2015 vastaamaan Kansallinen metsästrategia 2025:ttä, ja niiden toimenpiteet päivitettiin vuonna 2018. Nykyiset alueelliset metsäohjelmat toimeenpannaan vuosina 2016-2020. Vuoden 2020 loppuun mennessä laaditaan ja hyväksytään päivitettyyn metsästrategiaan perustuvat alueelliset metsäohjelmat vuosille 2021-2025.

Metsäneuvoston työvaliokunnassa työskentelevät maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosaston edustajat osallistuvat tarvittaessa yhdyshenkilöinä maakunnallisten metsäneuvostojen kokouksiin. Maakunnallisten metsäneuvostojen edustaja valtakunnallisessa metsäneuvostossa on Metsäkeskuksen johtaja Ari Eini (varajäsen Etelä-Savon metsäneuvoston puheenjohtaja Sari Lantta). Valtakunnallisessa metsäneuvostossa esitetään vuosittain yhteenveto alueellisten metsäohjelmien toteutumisesta. Metsäneuvoston retkellä voidaan tutustua retkikohteena olevan maakunnan metsäohjelman toteutumiseen. KMS 2025:n seurantaraporttiin sisällytetään katsaus alueellisten metsäohjelmien tilanteeseen.

7. Osallistaminen ja viestintä

Kansallista metsästrategiaa toteutetaan ja tarvittaessa tarkistetaan avoimen osallistamisen periaatteilla. Metsäneuvostossa ja maakunnallisissa metsäneuvostoissa on laaja sidosryhmien edustus. Metsäneuvoston kokousmuistiot ovat saatavissa Internetissä [Metsäneuvoston hankeikkunassa](#).

Kansalaisia kuullaan kyselyiden avulla aina, kun metsästrategiaa uudistetaan tai tarkistetaan. Lisäksi kysymyksiä ja palautetta metsäpolitiikasta voi lähettää maa- ja metsätalousministeriölle ympäri vuoden paitsi sähköpostilla, myös ministeriön Facebook- ja Twitter-profiilien kautta.

KMS 2025:n toteuttamiseen osallistuvat ministeriöt, muut viranomaiset ja sidosryhmät huolehtivat kukin omasta strategiaan liittyvästä viestinnästään.

Maa- ja metsätalousministeriön varoilla rahoitettavaa viestintää toteutetaan viestintäsuunnitelman (liite 3) mukaisesti. Viestintäsuunnitelmaan sisältyvät mm. KMS:n verkkosivut, tiedotteet, seminaarit, messut, strategian toteutuksesta tiedottaminen lehdistössä ja muissa tiedotusvälineissä sekä KMS 2025:n esittely kansainvälisissä yhteyksissä. 1–3 kertaa vuodessa järjestetään strategian toteutumiseen liittyvistä ajankohtaisista aiheista seminaari, minkä lisäksi strategia on esillä muissa seminaareissa.

Metsäneuvoston kokoonpano

Puheenjohtaja: maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

1. varapuheenjohtaja: ympäristöministeri Krista Mikkonen

2. varapuheenjohtaja: elinkeinoministeri Katri Kulmuni

3. varapuheenjohtaja: osastopäällikkö Juha Niemelä, maa- ja metsätalousministeriö

metsäneuvos Marja Kokkonen, maa- ja metsätalousministeriö

(metsäneuvos Marja Hilska-Aaltonen, maa- ja metsätalousministeriö)

hankepäällikkö Sari Tasa, työ- ja elinkeinoministeriö

(neuvotteleva virkamies Reima Sutinen, työ- ja elinkeinoministeriö)

maatalousneuvos Taina Vesanto, maa- ja metsätalousministeriö

(maatalousneuvos Esko Juvonen, maa- ja metsätalousministeriö)

lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö

(budjettineuvos Kirsti Vallinheimo, valtiovarainministeriö)

ylijohtaja Ari Niiranen, ympäristöministeriö

(neuvotteleva virkamies Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö)

viestintäneuvos Timo Kievari, liikenne- ja viestintäministeriö

(liikenneneuvos Mervi Karhula, liikenne- ja viestintäministeriö)

ylitarkastaja Sami Niinimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö

(opetusneuvos Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö)

pääjohtaja N.N., Metsähallitus

(kehityspäällikkö Johanna Leinonen, Metsähallitus)

ohjelmajohtaja Tuula Packalen, Luonnonvarakeskus

(tutkimusylijohtaja Antti Asikainen, Luonnonvarakeskus)

johtaja Ari Eini, Suomen metsäkeskus

(puheenjohtaja Sari Lantta, Etelä-Savon alueellinen metsäneuvosto)

johtaja Jari Varjo, Suomen riistakeskus

(riistatalouspäällikkö Jarkko Nurmi, Suomen riistakeskus)

toiminnanjohtaja Kirsi Joensuu, Suomen Metsäyhdistys ry

(johtava asiantuntija Sirpa Kärkkäinen, Suomen Metsäyhdistys ry)

tutkimusjohtaja Eeva Primmer, Suomen ympäristökeskus

(ryhmäpäällikkö Kimmo Syrjänen, Suomen ympäristökeskus)

professori Heljä-Sisko Helmisaari, Helsingin yliopisto

(professori Jyrki Kangas, Itä-Suomen yliopisto)

toimitusjohtaja Matti Peltola, Koneyrittäjät ry

(varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjät ry)

metsäjohtaja Juha Hakkarainen, Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

(metsäasiantuntija Lea Jylhä, Maa- ja Metsätaloustuottajain

Keskusliitto MTK ry) metsäjohtaja Karoliina Niemi, Metsäteollisuus ry

(kotimaan metsäasioiden päällikkö Matti Mäkelä, Metsäteollisuus ry)

johtaja Jari Kostama, Energiateollisuus ry

(asiantuntija Jukka Makkonen, Energiateollisuus ry)

toimitusjohtaja Mika Aalto, Kemianteollisuus ry

(johtava asiantuntija Pia Vilenius, Kemianteollisuus ry)

toimitusjohtaja Kai Merivuori, Sahateollisuus ry

(projektipäällikkö Kari Perttilä, Sahateollisuus ry)
 pääsihteeri Liisa Rohweder, Maailman Luonnon Säätiö WWF, Suomen rahasto sr
 (suojelujohtaja Jari Luukkonen, Maailman Luonnon Säätiö WWF, Suomen rahasto sr)
 suojeleasantuntija Paloma Hannonen, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
 (suojeleasantuntija Hanna Aho, Suomen luonnonsuojeluliitto ry)
 puheenjohtaja Helena Herttuainen, Loimu ry
 (neuvottelupäällikkö Jukka Sippola, Loimu ry)
 puheenjohtaja Stefan Borgman, METO - Metsäalan asiantuntijat ry
 (järjestöpäällikkö Ilpo Puputti, METO - Metsäalan asiantuntijat ry)
 sihteeri Sami Laakso, Paperiliitto ry
 (liittosihteeri Juhani Siira, Paperiliitto ry)
 yhteiskuntasuhdepäällikkö Pauli Takala, Teollisuusliitto ry
 (viestintäasiantuntija Veli-Matti Kauppinen, Teollisuusliitto ry)
 toimitusjohtaja Ilari Pirttilä, Metsämiesten Säätiö sr
 (toimitusjohtaja Liisa Mäkijärvi, Suomen Metsäsäätiö sr)
 metsäryhmän puheenjohtaja Mikko Jalo, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry
 (metsäryhmän jäsen Anna Haavikko, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry)
 toiminnanjohtaja Eki Karlsson, Suomen Latu ry
 (hallituksen jäsen Anneli Leivo, Suomen Latu ry)
 toimitusjohtaja Tomi Alakoski, Suomen 4H-liitto ry
 (järjestöjohtaja Marjaana Liukko, Suomen 4H-liitto ry)
 puheenjohtaja Tiina Sanila-Aikio, Saamelaiskäräjät
 (2. varavaltuutettu Sarita Kämäräinen, Saamelaiskäräjät)
 kehittämisjohtaja, Leena Paaskoski, Lusto – Suomen metsämuseo
 (johtaja Pekka Äänismaa, Lusto – Suomen metsämuseo)

Sihteerit: erityisasiantuntija Katja Matveinen maa- ja metsätalousministeriöstä.
 Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä metsäneuvostolle muita sihteereitä.

Työvaliokunnan kokoonpano

metsäneuvos Marja Kokkonen, maa- ja metsätalousministeriö (puheenjohtaja)
 professori Pasi Puttonen, Helsingin yliopisto
 varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjät ry
 senior adviser Taneli Kolström, Luonnonvarakeskus
 erityisasiantuntija Katja Matveinen, maa- ja metsätalousministeriö
 metsäasiantuntija Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
 kestävän kehityksen päällikkö Antti Otsamo, Metsähallitus, Metsätalous Oy
 kotimaan metsäasioiden päällikkö Matti Mäkelä, Metsäteollisuus ry
 hallituksen puheenjohtaja Harri Hölttä, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
 elinkeinojohtaja Anssi Niskanen, Suomen metsäkeskus
 ryhmäpäällikkö Kimmo Syrjänen, Suomen ympäristökeskus
 neuvotteleva virkamies Reima Sutinen, työ- ja elinkeinoministeriö

neuvotteleva virkamies Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö
 neuvotteleva virkamies Satu Rantala, maa- ja metsätalousministeriö (sihteeri)

Metsätalous ja -energiaverkoston kokoonpano

Juha Hakkarainen, metsäjohtaja, MTK r.y. (pj)
 Marja Hilska-Aaltonen, metsäneuvos, MMM (vpj)

Antti Asikainen, professori, Luonnonvarakeskus
 Erkki Eteläaho, neuvottelupäällikkö, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry
 Tage Fredriksson, toimialapäällikkö, Bioenergia ry
 Jyri Inha, lainsäädäntöneuvos, VM
 Simo Jaakkola, varatoimitusjohtaja, Koneyrittäjät ry
 Jari Kostama, johtaja, Energiateollisuus ry
 Kaisa Kuukasjärvi, ylitarkastaja, LVM
 Maarit Loiskekoski, neuvotteleva virkamies, YM
 Kai Merivuori, toimitusjohtaja, Suomen Sahat ry
 Hannes Mäntyranta, viestinnän suunnittelija, Suomen Metsäyhdistys
 Kaisa Pirkola, neuvotteleva virkamies, MMM
 Satu Rantala, neuvotteleva virkamies, MMM
 Pekka Ripatti, johtaja, uusiutuva energia, Energiavirasto
 Reima Sutinen, neuvotteleva virkamies, TEM
 Jorma Tolonen, hallintojohtaja, Suomen metsäkeskus
 Tuomo Turunen, puheenjohtaja Meto yrittäjät ry
 Matti Mäkelä, kotimaan metsäasioiden päällikkö, Metsäteollisuus ry

Kansainvälisen metsäpolitiikan verkoston kokoonpano

Ilmari Absetz, director, Business Finland
 (Tuomas Lehtinen, senior adviser, Business Finland)

Markku Kanninen, professori, Helsingin yliopisto
 (Anne Toppinen professori, Helsingin yliopisto)

Jukka Tikkanen, tutkimusjohtaja, Itä-Suomen yliopisto
 (Jouni Pykäläinen, professori, Itä-Suomen yliopisto)

Tommi Väisänen, Joensuun Metsäylioppilaat ry
 (Riku Tarvainen, Joensuun Metsäylioppilaat ry)

Jukka Sippola, neuvottelupäällikkö, Loimu ry
 (Mikko Salo, toiminnanjohtaja, Loimu ry)

Mika Mustonen, erityisasiantuntija, Luonnonvarakeskus
 (Matleena Kniivilä, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus)

Jarmo Leskinen, hallintapäällikkö, Metsähallitus
 (Johanna Leinonen, kehityspäällikkö, Metsähallitus)

Janne Näräkkä, päällikkö, Metsäteollisuus ry

(Silja Pitkänen-Arte, metsäasiantuntija, Metsäteollisuus ry)
Satu-Marja Tenhiälä, asiantuntija, MTK r.y.
(Juha Hakkarainen, metsäjohtaja, MTK r.y.)
Anniina Kostilainen, Sahateollisuus ry
(Kai Merivuori, Sahateollisuus ry)
Anders Portin, metsäasiamies, SLC ry
(Mats Nylund, puheenjohtaja, SLC ry)
Salla Rantala, erikoistutkija, SYKE
(Jukka-Pekka Jäppinen, kehittämispäällikkö, SYKE)
Mika Kärkkäinen, erikoistutkija, Teollisuusliitto ry
(Jari Sirviö, sopimusasiantuntija, Teollisuusliitto ry)

LIITE 2

Joulukuussa 2019 käynnissä olevat hankkeiden ohjausryhmät ja muut työryhmät

Strategisten hankkeiden toteutukseen liittyvät ohjausryhmät, sparrausryhmät yms.

- Metsätieto ja alustatalous -ohjausryhmä
- Metsätalouden kannustejärjestelmä 2020-luvulla (METKA) -työryhmä
- Talousmetsien luonnonhoitoa koskevien hankkeiden ohjausryhmät: Monimetsä, Luontolaatu, Lajiturva
- Metsäpolitiikkafoorumin ohjausryhmä (teemana v. 2019 suometsät, v. 2020 ilmastokestävä metsätalous ja tuhot)
- Metsänhoidon suositusten johto- ja ohjausryhmät

Muut ryhmät

- Puumarkkinatyöryhmä
- EU-metsäjaosto

Verkostomainen vuorovaikutus strategian toimeenpanon tukena

Päivitetystä Kansallisessa metsästrategiassa kuvataan metsäalan kehittämisen painopisteet ja toimenpiteet, joihin julkinen valta lähivuosina keskittyy osana alan yhteistä kehittämistä. Strategia ohjaa siten kaikkien metsäasioita käsittelevien ministeriöiden ja niiden alaisen hallinnon metsiin liittyvää toimintaa. Päivitysprosessissa strategia uudistettiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä.

Strategian pääsisältö on sama kuin aiemminkin: Aktiivisella ja kestäväällä metsien hoidolla lisätään metsien kasvua niin, että metsät säilyvät hiilinieluinä ja raaka-ainetta riittää samalla teollisuuden tarpeisiin ja korvaamaan fossiilisia raaka-aineita. Lisääntyvien hakkuiden vastapainoksi lisätään luonnonhoitoa.

Strategiaan lisätyt kokonaan uudet hankkeet koskevat ilmastokestävää metsätaloutta, kansainvälistä metsäpolitiikkaa ja EU-vaikuttamista sekä puusta valmistettavia tuotteita. Läpileikkaavina hankkeina strategiassa korostuvat digitalisaatio sekä moniarvoisen viestinnän ja vuorovaikutuksen lisääminen. Metsänhoitomenetelmien monipuolistaminen, monimuotoisuuden turvaaminen, vesiensuojelu ja monipuolistuva elinkeinotoiminta ovat lisäksi nyt mukana entistä useammassa strategian hankkeessa.

Julkisen vallan tehtävänä on luoda metsäalalle hyvät toimintaedellytykset. Keinoja tähän ovat muun muassa lainsäädäntö, toiminta- ja taloussuunnittelu, tulohajaus, EU- ja kansainvälinen vaikuttaminen, tutkimus- ja kehittämistoiminta, neuvonta, vuorovaikutus ja viestintä. Strategiaa toteutetaan koordinoitusti eri hallinnonalojen omien ohjelmien ja kehittämishankkeiden sekä hallinnonalat ylittävien muiden strategioiden ja projektien, kuten paikkatiedon monipuolisen hyödyntämisen, kautta.

Metsästrategia kytkeytyy tiiviisti biotalous-, energia- ja ilmasto- sekä biodiversiteettistrategioiden toimeenpanoon, ja esimerkiksi METSO-ohjelma on myös olennainen osa strategian toimeenpanoa. Keskeinen merkitys on myös alueellisilla toimenpiteillä, jotka huomioidaan alueellisissa metsäohjelmissa.

Metsästrategian toimeenpanoa edistävät julkisten toimijoiden lisäksi metsäneuvoston muut jäsenet taustaorganisaatioineen sekä strategian eri hankkeiden ohjausryhmät ja muut työryhmät. Strategiaan liittyvä viestintä koostuu näin useiden eri toimijoiden omasta sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä eri toimijoiden ja niiden sidosryhmien verkostomaisesta vuorovaikutuksesta.

Yhdessä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös yhdessä suunniteltua avointa ja tehokasta viestintää.

Kohderyhmistä ja keskustelukumppaneista keskeisimpiä ovat poliittiset päättäjät ja muut vaikuttajat sekä median edustajat. Tärkeitä ovat myös Suomen yli 600 000 metsänomistajaa, joiden päätöksistä pitkälti riippuu se, miten metsiä todellisuudessa hoidetaan ja käytetään.

Muita keskeisiä toimijoita, joiden linjauksia strategian on tarkoitus osaltaan palvella, ovat muun muassa investoijat ja sijoittajat sekä metsänhoito- ja neuvontapalveluja tarjoavat yritykset.

Viestinnän sävyt ja periaatteet:

Suomalaisten metsäsuhteista saatiin viime vuonna uutta tutkittua tietoa, jota on nyt mahdollisuus hyödyntää metsästrategiaan liittyvässä viestinnässä. Keskeistä selvityksen tuloksissa oli se, että metsäsuhteiden kirjo on todella laaja ja kaikilla meillä on omanlaisemme suhde metsään.

Metsiin liittyvät erikoiskäsitteet ovat erilaisista metsäsuhteista johtuen monille vieraita, eikä metsiin perinteisesti liittynyt ammattisanasto tavoita välttämättä kaikkia. Viestien räätälöinti eri kohderyhmille on siksi tärkeää kuten myös mahdollisimman selkeän ja ymmärrettävän kielen käyttäminen strategiasta viestittäessä. Myös avoimuus, läpinäkyvyys, myönteisyys ja vuorovaikutus ovat metsäviestinnässä keskeisiä arvoja. Ne lisäävät luottamusta toimijoiden välille ja auttavat näin osaltaan yhteisymmärryksen syntymistä.

Yhteisymmärryksen syntymistä voi tarvittaessa edistää äskettäin julkaistulla uudella metsäsuhdemenetelmällä, joka on kehitetty työkaluksi oman ja muiden metsäsuhteen tunnistamiseen ja ymmärtämiseen ja sitä kautta metsiin liittyvän vuorovaikutuksen edistämiseen.

Perusviestit:

Metsästrategian visio metsien roolista hyvinvoinnin lisääjänä on syytä nostaa kaikessa viestinnässä korostetusti esiin, samoin jo aiemmassa strategiaversiossa vahvistetut strategiset päämäärät:

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille.
- Metsäala ja sen rakenteet uudistuvat ja monipuolistuvat.
- Metsät ovat aktiivisessa, taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävässä ja monipuolisessa käytössä.

Strategian hankepäivitysten osalta kyse on pitkälti muutosviestinnästä, jonka keskeisenä tavoitteena on kannustaa hankkeitten tilaajia ja rahoittajia sekä itse hanketoimijoita saavuttamaan asetetut tavoitteet. Myös hankkeiden sidosryhmien tulee tunnistaa hankkeisiin liittyvät uudet mahdollisuudet, jotta hankkeista saatava tehokkuuden ja hyvinvoinnin lisäys toteutuisi myös käytännössä.

Strategiaan liittyvässä viestinnässä tulee – kuten strategiassa itsessäänkin – ottaa tasapuolisesti huomioon sekä ihminen, talous että ympäristö. Viestinnässä tulee siis nostaa metsien taloudellisen merkityksen ohella aiempaa selkeämmin esiin myös niiden ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys.

Avainkäsitteitä viestinnässä ovat muun muassa kokonaiskestävyys, monipuoliset metsänhoitomenetelmät, vesiensuojelu, monimuotoisuus, digitalisaatio, paikkatieto ja puusta valmistetut, fossiilisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita korvaavat tuotteet. Muutosten ohella on tärkeää viestiä myös strategian pysyvinä säilyneistä osista kuten hakkuutavoitteesta, joka metsien kiihtyneestä kasvusta ja muista toimintaympäristön muutoksista huolimatta pysyi strategiassa ennallaan.

Viestintävastuut ja -kanavat:

Maa- ja metsätalousministeriö tulee jatkossa viestimään metsästrategiasta aktiivisesti kaikissa viestintäkanavissaan ja aiheeseen liittyvissä sidosryhmätilaisuuksissa. Myös muita metsäneuvoston jäseniä kannustetaan toimimaan samoin. Ministeriö tulee lisäksi laatimaan yhdessä hallinnonalansa toimijoiden kanssa tarkemman viestintäsuunnitelman tukemaan metsästrategian tavoitteiden toteutumista. Päivitetty metsästrategia on julkaistu sähköisenä julkaisuna maa- ja metsätalousministeriön julkaisusarjassa (2019:7). Julkaisusta tuotetaan lisäksi noin 20-sivuinen painettu versio ja suppeampi esite sidosryhmiä varten.

Viestinnän seuranta:

Metsäneuvosto tarkastelee vuosittain metsästrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä hankkeiden etenemistä. Viestinnän tuotoksia ja vaikuttavuutta seurataan samassa yhteydessä.